DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپاڼه
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش
سال ششم شماره ۲۲
شماره مسلسل ۸۸۹
سه‌شنبه ۲۲ قوس ۱۳۸۴ هش
۱۲ ذوالقعده‌الحرام ۱۴۲۶ هـ ق
13 December. 2005

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

دولسمشردفرمان له مخې دبندیانو خوشې کیدل

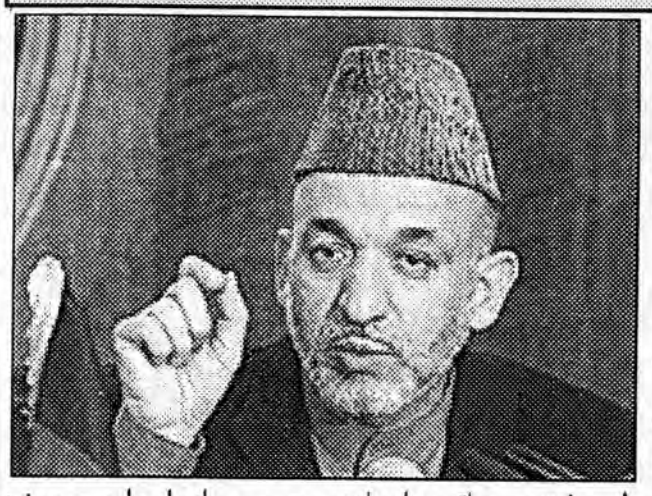

دکندهار زندان څخه شاړس تنه زندانیان دجمهور رئیس حامد کرزی دځانګړی فرمان له مخې ازاد شول.

دکندهار دځارنوالی ځارنوال عبدالنبی عبرت چې ددې فرمان د تطبیق دنده ور په غاړه وه وویل: دغه فرمان دکوچنی اختر په مناسبت صادر شوی و او هغه زندانیان چې دقید یې لږ وخت یې پاتې و اویا هم په لاعلاجه ناروغی اخته وو یا هم هغه ماشومان وو چې سپك او واړه جرمونه یې کړی وو ددې فرمان له مخې پرون آزاد شول.

تقرر والی جدید ولایت هلمند

انجنیر محمد داود بحیث والی جدید ولایت هلمند تعین شده است مقرری انجینر داود به پیشنهاد وزارت داخله و منظوری ریاست دولت روز گذشته صورت گرفت ص۴

اشتراک وزیر تجارت در کنفرانس W.A.T.O

هدایت امین ارسلا مشاور ارشد رئیس جمهور و وزیر تجارت امروز در کنفرانس وزرای تجارت بین المللی WATO در هانگ کانگ اشتراک خواهد نمود.

در این کنفرانس وزرای ۱۵۰ کشور جهان از تاریخ ۲۲ الی ۲۷ قوس در هانگ کانگ گردهم میایند تا در مباحثات سازمان تجارت جهانی شرکت کنند صحبت ها در زمینه ازادی خدمات و کالاهای تجارتی خواهد بود که پایان تعرفه های گمرکی ، امتیازات و برنامه های داخلی را در بر خواهد گرفت گفته میشود در امد جهانی را به بیش از دو صدو وهشتاد میلیارد دالر در سال افزایش میدهد.

همچنان گفته میشود بیش از دو صد میلیارد عواید یاد شده به کشور های تعلق می گیرد که عواید بیشتر دارند و این در حالیست که گذارش ها میگوید شمار افرادی که دارای عاید کمتر از یک دالر در روز است به سی و دو میلیون پائین و تازه این کاهش پنج فیصد خواهد بود ویتنام، تایلند، کوریای جنوبی و تایوان بزرگترین کشور های نفع برنده بوده و اثر فعالیت های یادشده بر امریکا چین ضمنی خواهد بود افغانستان که تلاش دارد تا خود را بازسازی کرده و اثرات کمرشکن جنگ های بیش از دو دهه را پشت سر گذارد نیز میخواهد شامل سازمان تجارت جهانی شود به این منظور وزیر تجارت کشور در این کنفرانس شرکت میکند این نخستین بار است که یک وزیر افغانستان در این کنفرانس اشتراک مینماید.

په ګردیز کې دپاکو اوبو دبرابرولو ترون

دپکتیا ولایت دګردیز ښارنې دې سل زره اوسیدونکو ته دځښاك دپاکو اوبو دبرابرولو د پروژې ترون ددې ولایت دچاروا کو او امریکایی موسسې CDM ترمنځ پرون لاسلیك شو دا پروژه د USAID دځلور ملیونو دالرو په لګښت دسی دې ام موسسې لخوا بشپړیږي ۴مخ

سرمقاله

ښارونه پراخیږي خو باید دخلکو ستونزې هم د حل لاره پیداکړی

دوختونو په اوږده بهیر کې دبیلابیلو لاملونو له امله ښارونه او آبادی له ورانیو سره مخامخ کیږي او ټولنې له انسانی او مادی نه جبران کیدونکو زیانونو سره مخامخ کیږي زمونږ هیواد له همداسې حالت او شرایطو سره مخامخ دی د کلیوالو سیمو او ښارونو ترمنځ دژوندانه دسوکالیو اوکار په برخه کې دتوازن دنشتوالی له امله دښارونو په لورې او په ټیره بیا کابل ښار ته دهیواد والو رالیږدیدنه زیاته شوې او بیلابیلې ستونزې یې رامنځته کړی دی.

دهیوادښارواليو او دښار جوړولو وزارت دمرکزی اداری دجوړیدو راهیسی دښارونو دپراختیا او دبې کورو لپاره د استوګنې دپروژو دجوړولو په برخه کې لکه څنګه چې دعینی اړتیاوو له مخې لازمه ده قناعت ښونکی ګامونه نه دی پورته کړی په دې وروستیو وختونو کې دسرکونو دپراخوالی له ښار څخه د اړو دایستلو او دغه راز دمارکیټونو دایستلو په برخه کې دښاری ستونزو د له منځه وړلو اود ښار پراخولو په برخه کې دکابل ښارواليو دغه اقدام که یوې خوا د ستایلو وړ او د وخت غوښتنه ده خو له بلې خوا ددغو اړو اومارکیټونو دایستلو په برخه کې ترانسپورتی اسانتیاوی په ټیره بیا دملی بس په برخه‌کې په پام کې نه دی نیول شوی. دخپل سری کرایو له امله یې زیاتې ستونزې رامنځته کړی دی . چې موږ له کابل ښار څخه دشمالی اوجلال آباد د اړو د ایستلو ستونزې چې دخلکو شکایتونه یې راپورته کړی دی دبیلګې په توګه یادولای شو دا به ومنو چې باید ښار پراخه شي او یوه عینی اړتیا ده خو باید له اړو څخه ښار ته اوله ښار څخه اړو ته د تګ راتګ په برخه کې دخلکو دبیلابیلو ستونزو حل دښاروالی، ترافیکو او د ملی بس د ادارو دنده ده چې دخپل سری مخه ونیسی او ښاریانو ته په دې برخه کې لازمی اسانتیاوی برابری کړی او له دې پرته ددولت او اړوندو ادارو په برخه کې له خلکو سره نه یوازې پوښتنې پیدا کیږي بلکې درزونه او واټن یې لازیاتیږي.

په خوست کې نوی ښارګوټی پرانستل شو

دخوست په ولایت کې نوی ښار ګوټی پرانستل شو . په دغه ښار ګوټی کې دولس سوه کورنیو ته ځمکی ویشل شوی دی او دمارکټونو ترڅنګ به پکې روغتونونه، ښوونځی او لوبو لپاره پارکونه او لوبغالی هم جوړ شي.

دغه ښارګوټی چې د آزادی مینې په نوم نومول شوی دی دخوست ښار لویدځ لورې ته پروت دی دخوست دوالی ویاندوایی چې څه موده وړاندې ددې ولایت دټولو ولسوالیو په خلکو دښار ګوټی دکورونو د جوړولو لپاره ځمکې ویشل شوی او په راتلونکو څو کلونو کې به بشپړ ښار ګوټی شي.

کمک به صندوق وجهی مبارزه با مواد مخدر

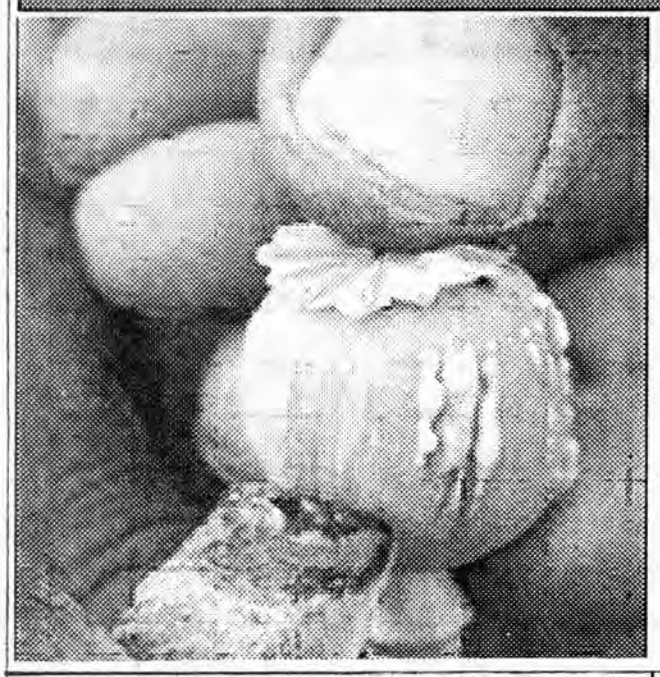

کمیسیون اروپا به عقد موافقت نامه کمک به ارزش پانزده میلیون ایرو را برای صندوق وجهی مبارزه با مواد مخدر افغانستان انجام میدهد هدف از این کمک فراهم اوری زمینه های زندگی برای مردم و تقویت سیاسی دولت برای مبارزه با مواد مخدر عنوان شده است صندوق وجهی مبارزه با مواد مخدر کشور در هشت بخش کار میکندص۴

په ننګرهار کې دتیلو ټانکر کې بم وچاودید

پرون یوه بجه په ننګرهار ولایت کې دتیلو په یوه ټانکر کې دبمی چاودنې له امله دتورخم جلال آباد لویه لار دیونیم ساعتو لپاره ترلی وه. ۴مخ

ادعای سخنگوی طالبان رد شد

سخنگوی طالبان ادعا نموده که شب گذشته افراد وفادار به گروه انها محمد کریم معاون قوماندان امنیه ص۴

دانتقالی عدالت په نامه کنفرانس

نن به د انتقالی عدالت په نامه په کابل کې کنفرانس جوړ شی په دې کنفرانس کې چې کوربه یې دهیواد دبشری حقوقو خپلواك کمیسیون وی دافریقایی هیوادونو دځینو استازو په ګډون داروپایی او آسیایی هیوادونو استازی هم برخه اخلی . د هیواد دبشری حقوقو دخپلواك کمیسیون ویاند نادری ددې کنفرانس موخه په نړۍ او په ځانګړې توګه په هیواد کې دبشری حقوقو په روانه وضعه خبرې اتړې او دتجربو شریکول وښودل دنورو ډیر ګډون وال دهغو افریقایی هیوادونو استازی دی چیرې چې دبشری حقوقو دسرغړاوی ډیرې پیښې موجودی دی .

بورژوازی معیوب

(از یوسف اریانا)

شروع صده بیست و یکم را می شود سر آغاز شکل گیری بورژوازی و شهریگری در جامعه تازه نفس کشور پس از سقوط حکومت طالبان شناخت

آغاز مهاجرت کتله های عظیم انسانی از سال ۱۹۷۹ بنابر پیآمد جنگ و نیز مجموع عوامل دیگر احتماعی به خارج از مرز های کشور، جابجا شدن به صورت عموم در شهر های بزرگ کشور های همسایه و نیز بعضی از جمهوریت های آسیایی اتحاد شوروی سابق (زمانی رقم مهاجرین را تا حدود هفت ملیون می زدند)، عامل نخست در تغییر نسبی خصلت ها و فرهنگ های بومی مهاجرین افغان بود. که در دهه های قبل تقریبا دست نخورده مانده بود بقای طولانی مهاجرین در آنکشور ها در واقعیت به یک پدیده ای بقا و ادامه، زندگی بود. طبیعت انسانی، آنها را وا داشت که بر پیشآمد ها و سختی ها پیروز شوند و به پرسش (بود یا نبود)، پاسخ وجودی بدهند.

افغانها کشور شانرا در وضع روانی بحرانی و بغرنج و دور از امید تا پیدای آینده ترک گفته بودند آنها با روان و تصورات ورشکسته از استبداد حاکمیت های گذشته به اضافه جنگ و ویرانی سرزمین شان، با کم آگاهی از تغییرات و تحولات، از شیوه، زندگی دگرگون شده در ماحول شان با ورود به شهر دیگر و کشور دیگر در برابر تفاوتهای فراوان و تازه قرار گرفتند شناخت تفاوتها و وفرت نسبی نعمات مادی، شوکه و هم تکانه، خود آگاهی، خود شناسی و خود سازی شد همه کس تلاش و کوشش بران داشت تا بخاطر سقوط نکردن، دستش بجایی بند و محکم شود و تأمین بقا کند آنها سمت و سو، شیب و نشیب و راز و نیاز زنده ماندن و بقا را در بستر مناسبات و فرهنگ تازه آموختند و خویش را به آن عیار ساختند بیرون از حدود مرز های کشور فقط یک طبقه وجود داشت «مهاجر»، مهاجر نه القاب ملکی داشت و نه بر شانه اش فرم نظامی. و به همدیگر قد برابر سلام می کردند

شناخت و درس اول دموکراسی را افغانها در بیرون از حدود کشور شان لمس کردند و آموختند و آن اینکه انسانها باهم برابر اند پروسه، کثرت اشتراک در انتخابات گذشته نتیجه، همین آموزش است در مهاجرت در نبود کدام پشتوانه هرکس استعداد و توانائی ذاتی خودش را تبارز داد یک فارغ دانشگاه به یک کاسب حرفوی و یک بیسواد بی جرئت به تاجر و «بزنس من» موفق تبدیل شد. عده یی از متفکرین و نخبه گان، بی مایه و بی تاثیر شدند. ولی نسل عقب زده شده، استبداد دیروز به شاخص نسل جدیدی از دانشمند و فرهنگی فرهیخته تبدیل شدند این تغییر و تحول در اظهار توانایی فکری و جهان بینی آدمها در مهاجرت ناشی از الگو برداری از فرهنگ و ساختار های نسبتا پیشرفته تر و باز تر در محل جدید متفاوت از زندگی و داشته های قبلی اش در کشور بود.

یا حد اقل استعداد ها زیر چوب سرکوب نبود و آرزومندی ها مهار نگردید و انسانها مانور و سمت یابی حرکت پیشرفت را تجربه کردند

کتله های وسیع مهاجرین افغان در شهر های بزرگ و یا در حومه، آن که دسترسی شان به امکانات و فعالیت های اقتصادی و آموزشی سهلتر و پر رونقتر بود، جابجا شدند عده یی از آنها در طول مدت دراز بقای شان. هم به حرفه، دست یافتند و نیز سرمایه، خورد و کلانی بهم زدند این مهاجرین به حلقه جامعه مصرفی شهری نزدیک و نزدیکتر شدند آنها به تدریج و تا حدودی به حد اقل رفاه و فرهنگ زندگی شهری، شناخت تکتیک زندگی و معنی از آب صحی، برق و حفظ الصحه محیطی و سایر نیازمندی های اساسی. دست یافتند و خو گرفتند

نسل دوم آنها دگر آن بچه ساده دهاتی و یا جوان کمروی شهرک های بسیار عقبمانده (از دیدگاه جرئت تشبث در فعالیتهای زندگی) نبود و نیز آرزو نداشت در حاشیه بماند و فراموش شود. امروز آنها پس از عودت به کشور حضور شان را در جامعه، شهری کشور به شکلی و به نحوی تبارز می دهند شماری از آنها زبان خارجی و بومی کشور میزبان را به درستی آموخته اند. این آموزش ها به بُعد فکری و نگرش آنها به زندگی و همزیستی افزوده است گروه کثیری در کوره های کار طاقت فرسا و سنگین آبدیده شده اند. که امروز با حرفه و پیشه های جدید در عرصه، تنوع تولیدات کوچک و عرضه، خدمات فکری. به گروه های مفید و کارا تبدیل شده اند در مهاجرت عده یی هم به دانشگاه ها و سازمانهای آموزش بالا راه یافتند، با جهان بینی تازه زمان خودشان به قضایای فرهنگی و سیاسی می نگرند و تحلیل و ارزیابی های فلسفی نوین دارند که از ریشه با دیدگاه کلاسیک های افغان در مسایل جامعه شناسی در تفریق است

این طیف رنگین عودت کردگان مهاجر به موطن شان بنابر یک دلیل عمده که می شود آنرا فرهنگ شهرنشینی و کثرت پذیری نامید. در شهر ها جابجا شده اند در جای دوم راه اندازی کار و حرفه و یافتن مکان مطمئن بازار و امنیت است آنهائیکه آموزش فرهنگ دانشگاهی دارند و یا سرنوشت شان با سیاست و دغدغه، آینده، وطن گره خورده، جای آمیزش و آموزش شان را در ازدحام شهری و در نزدیکی با مرکزیتهای فرهنگی و سیاسی می یابند

ادامه دارد

کله چې انسان د لیوه په څیر شي!

د پورتنی سرلیک څنی داسی څرګندیږی او په ذهن کې دا اندیښنه را پیدا کیږی چې انسان څنګه د لیوه په څیر کیدای شي! که څه هم د انسان او لیوه څانګړتیاوی جلا او بیلی دی او په فزیکی لحاظ ډیر تفاوت سره لري نو څنګه پورتنی سرلیک رښتیا کیدای شي؟

زه چې د ښوونځی زده کوونکی وم یو چا سره می کتاب ولید په هغه کې د یوی فرانسوی لیکوالی نقل قول راوړل شوی و په هغه کې لیکل شوی وو چې چیری په یوه جامعه کې قانون نه وی نو هلته انسانان د لیوانو په څیر وی او یو بل سره خوری زما په هغه وخت کې پدی خبره دومره سر نه خلاصیده نه پوهیدم خو تر اوسه پوری هغی لیکنه زما په ذهن کې ځای نیولی دی او اوس دومره پوه شوی یم چې انسانان په یوه داسی ټولنه کې چې قانون نه وی او یا خو قانون تر پښو لاندی شوی وی په رښتیا چې د لیوانو په څیر خوی او خاصیت پیدا کولای شی او یو بل سره خوری. د وروستیو جګړه ییزو کلونو په اوږدو کې مو ولیدل چې زمونږ د ټولنی ډیرو انسانانو د قانون په هیڅ ګڼلو سره د نورو په مری پښی ایښی او په زوره یی د نورو له جیب څخه پیسی کښلی نور یی دخپل اقتدار ساتلو او نه رسوا کیدو په خاطر د مرګ کندی ته ور وړاندی کړی دی په رښتیا کیدای شي؟

ورځ پاتې او پاتې بازی د خلکو اولادونه تښتول ناروا وی کول دولتی ملکیتونه په خپله ولکه کې راوستل. په بیلا بیلو پلمو د پیسو د اخیستلو لپاره زمینه برابرول او دخلکو روا او قانونی کارونه شاته اچول دا او داسی نوری لاسته راوستلای شی خو بالعکس دلته قوانین تر پښو لاندی کیږی په دولتی ادارو کې په ورځو ورځو قانونی کارونه د پیسو په خاطر ځنډول کیږي لوړ پوړی چارواکی هم پری خبر دی اوتل یی دا خبره کړی ده چې بډی او رشوتونه زیات دی نن سبا خبره له افغانیو څخه اوښتی تر کلدارو او ډالرو پوری رسیږی او تر زرونو پوری رسیږی د وینی خوری.

که څه هم څلور کاله څه لنډه موده نه ده که چیری پدی څلورو کلونو کې د یوی ټولنی مسوولین وغواړی دژوندانه په بیلا بیلو خواوو کې د سمون جوړولو او پرمختګ په برخه کې زیاتی بریاوی شو له پاتی ځمکی تیر شو او پاکستان ته یی‌کډه وکړه دا ډیره د بدبختی خبره چې په یوه وطن د بی قانونی له وجهی یو څوک د خپل ګران وطن او خپل پلرنی جایداد پریښودلو ته اړ شي نو کله چې د قانون تطبیق له منځه ځی په ځینو انسانانو کې د لیوانو عادت پیدا شی. څلور کاله وشول پدی څلورو کلونو داسی پوښتنی چې ولی یو چا په مخکه چا دعوا کړی وه شاهدان بی هم نه درلودل خو لدی امله چې په بیلا بیلو محکمو کې د داسی دوسیو خلاصیدو ډیری کلونه غوښتل او لاړمه وه چې ځان له کار څخه وباسی او زیات زیانونه تاوانونه وکړی مجبور خلک د دښمن په خلاف بی توپیری لری ولی هره ورځ امن خرابیږی دا هر څه لدی څخه رامنځته کیږی چې په هیواد کې څوک د قانون او د خلکو د غوښتلو په غم کې نشته. خپل سری ده او هر څوک د خپل جیب ډکولو په لټه کې دی چې ځمکه را ونیسی څنګه لوی پلازی جوړی کړی او څنګه په ارتباطاتو څوکی تر لاسه کړی، دا بدبختی او د خلکو د رشوتونه دی ولی کار اهل کار ته نه سپارل کیږي ولی په تمایلاتو او ارتباطاتو تماکنی کیږی ولی دیو مسلک څښتنان په بل کې ان چې بل وزارت کې مقرریږی ولی امنیت نه راځی، ولی دښمن ورځ په ورځ وړاندی راځی او ولی خلک د دښمن په خلاف بی توپیری لری ولی هره ورځ امن خرابیږی دا هر څه لدی څخه رامنځته کیږی چې په هیواد کې څوک د قانون او د خلکو د غوښتلو په غم کې نشته. خپل سری ده او هر څوک د خپل جیب ډکولو په لټه کې دی چې ځمکه را ونیسی څنګه لوی پلازی جوړی کړی او څنګه په ارتباطاتو څوکی تر لاسه کړی، دا بدبختی او د خلکو د ژوندانه له منځه ورونکی حرکتونه به تر هغه روان وي او لا به زیاتیږی چې تر څو په هیواد کې د قانونیت په لوری کلک او جوړوونکی ګامونه پورته نه کړای شی او تر څو چې د قانون مراعات نه کوی ورو ورو دلیوه خصوصیت په ځای کې پیدا کوی او د نورو د غوښتو د خوړلو لپاره تیاری نیسی ځکه د دولت ټول لوړ پوړی چارواکی چې د اولسونو له هری ستونزی څخه خبر تیا لری باید د قانون تطبیق ته متوجی شی او کله چې قانون تطبیق شی د هیواد او ټولنی په وړاندی د نیکمرغی او سوکالی لاری چاری برابریږی او د یوی نیکمرغی ټولنی په دننه کې د دښمن زهرجن تبلیغات اغیزه نه نشی کولای.

متصدی : ناجیه "امید" و حسیب

زن رای مادر رای ستایش کنیم!

اکثریت زنان قالین باف در کشور مصاب به امراض طرق تنفسی و معتاد به تریاک هستند

نیلوفر سیار یکتن از مسوولین اداره حمایت وتقویه مهارتهای رابعه بلخی میگوید، به اساس سروی که از سوی آن اداره طی چهار ماه گذشته در ولایت بلخ، جوزجان وقندز گرفت و حدود سه صد فامیل قالین باف را تحت پوشش قرار داده بود، نشان داد که اکثریت زنان قالین باف به امراض طرق تنفسی واز جمله توبر کلوز مصاب اند.

او اظهار داشت که زنان قالین باف کارگران بی مزدی اند، که مانند اکثریت سایر زنان افغان استقلالیت اقتصادی ندارند.

نیلوفر گفت: زنان قالین باف که بیشتر آنها اطفال شیر خور دارند دریک شبانه روز بیشتر از هژده ساعت کار می نمایند وچون مصروف قالین بافی می باشند و برای آرام ساختن و پرورش اطفال شان وقت ندارند، غرض آرام ساختن و بخواب رفتن آنها برای اطفال شیر خوار وبزرگتر خویش تریاک میدهند تا همیشه ویابیشتر ساعات شب وروز را در خواب سپری نمایند.

خانم نیلوفر اظهار داشت که خانمهای قالین باف خود نیز به تریاک معتاد هستند و معتاد بودن آنها کار بالا از توان ومریضی های آنها بوده او میگوید که نتیجه سروی نشان داده و خانمهای قالین باف به آنها گفته اند، که بخاطر ندانستن درد اعضای بدن شان بخصوص کمر شانه ها وپاهای شان تریاک را می خورند و در ملاقاتهای که با آنها صورت گرفت در چهره های اکثریت آنها علایم اعتیاد بخوبی معلوم می شود.

به اساس سروی مذکور، روی آوردن به حرفه قالین بافی در سنین کودکی و نوجوانی گراف بالا تر را نشان میدهد. در حالیکه مطابق ماده (۱) کنوانسیون حقوق طفل (هر فرد انسان که پایین تر از سن هژده قرار داشته باشد طفل است) و مطابق ماده (۳۶) این کنوانسیون (دول طرف کنوانسیون باید از طفل در مقابل اشکال استثمار که به یک نحوی برآسایش طفل مضر باشد حمایت نمایند.) اما در کشور ما نتنها زنان مورد توجه قرار نگرفته بلکه اطفال نیز در بین قالین بافان از هیچ نوع مصونیتی بر خوردار نبوده و از آوان تولد بخاطر آنکه آرام بوده باشد و به کار مادر شان مزاحمت ایجاد نکنند به مواد مخدر معتاد گردانیده می شوند.

خانم سفر گل که در گذر چغدک مزار شریف زنده گی می کند و از جمله زنان قالین باف است میگوید: برای اطفالم تا دو ساله گی از طرف شب به اندازه یک ماش تریاک میدهم وبعد از آنکه از شیر جدایش کردم، از تریاک هم جدایش میکنم.

او میگوید که تریاک را ضرر برای اطفالش میداند، اما مجبور است ودیگر چاره ای ندارد، اگر تریاک برای طفل ندهم آرام نمی باشد، پس قالین را کی ببافد؟

سفر گل با تأثر میگوید که اگر طفل دختر بود وقتی کار بالای کار گاه قالین بافی را شروع کرد بخاطر آنکه رنج قالین بافی را نداند، کم کمک شروع به استعمال تریاک میکند وبعداً بدون استعمال تریاک زنده گی برایش مشکل تمام می شود.

به اساس سروی یاد شده نودونه در صد قالین بافان را زنان ودختران تشکیل میدهد و وقتی از دو صد وهفت نفر خانم قالین باف پرسیده شد که آیا میخواهند دختران شان قالین باف شوند؟ نودوسه نفر آنها اظهار داشته که نباید دختران شان قالین باف شوند بلکه به مکتب باید روند و درس وتعلیم را فراگیرند و معلم یا داکتر شوند.

اما یکصد وچهارده نفر آنها به دلایل مختلف گفتند که باید دختران شان قالین باف شوند و بعضی استدلال میکردند که آنها باید کار مادر را در قالین بافی سبک سازد، بعضی گفتند دختری که قالین باف نباشد برای او و فامیلش شرم است وقیمتش پایین است و به گفته ترکمن ها دختری که قالین باف نباشد بی غیرت است و دختر قالین باف طویانه بلند داشته و مردم محل علاقمند به گرفتن دختر قالین باف است و به گفته آنها عروس که قالین باف باشد در ظرف دو سال پول مصرف شده در عروسی اش را حاصل می کند.

در نتایج سروی اداره حمایت و تقویه از مهارتهای رابعه بلخی گفته شده که زنان قالین باف به مزدکار شان دست رسی نداشته و پول حاصل کار آنها را شوهران ویا مردان فامیل تصاحب میکنند و علاوه بر آن در قسمت تداوی آنها توجه صورت نگرفته واکثراً به امراض گوناگون خطرناک مصاب به تریاک معتاد اند.

مسوول اداره مذکور درپایان سروی خویش طی یک کنفرانس مطبوعات اظهار داشت که به وضعیت رقت بار زنان قالین باف باید توجه جدی صورت گیرد و دولت وسازمانهای بین المللی در زمینه باید متوصل به اقدام شوند، زیرا این مسئله وهمچو رفتار علیه زنان ناقض حقوق بشر بوده ومطابق حقوق بشر و حقوق کار این مشکل باید رفع شود.

ایسلند ملکه زیبایی جهان را از آن خود کرد

خانم ویلیا مز دو تیر تبعه آیسلند ملکه زیبایی جهان در سال ۲۰۰۵ شد

خانم اورنو بیرنا ویلیا مزدو تیر در رقابت با یکصدو دو دختر زیبا از سراسر جهان توانست در مقام اول قرار گیرد. دافنه مولینا لونا، از مکزیک واینگرید ماری ریورا، از پوریکو بالترتیب حایز مقامهای دوم و سوم شدند.

خانم ویلیا مزدو تیر محصل رشته انسان شناسی و حقوق ومامور پولیس آیسلند می باشد. اوبیست ویک سال عمر و یکصد و هفتاد دو سه سانتی قد دارد. وی اظهار داشته است. که فکر نمی کردم به این مقام دست یابم.

خانم ویلیا مزدو تیر میگوید می خواهم در سال آینده تا حد توان در امور خیریه کمک کنم و دوست دارم برای کودکان سراسر جهان کار کنم.

برنده امسال را ۹ نفر از برنده گان سابق انتخاب کرده بودند، که تماشاگران تلویزیونی برگزیده بودند.

چین در سه سال گذشته میزبان مسابقه ملکه زیبایی بود در سال ۲۰۰۲ بعد از جنجال ناشی از شورش مسلمانان و مسیحان در نایجیریا، این برنامه از این کشور افریقایی به انگلستان انتقال یافت.

شیر مادر و مفیدیت آن

تغذیه نوزاد با شیر سینه، خطر ابتلای مادر را به مرض دیابت نوع دو کاهش میدهد

تیم محققان پوهنځی طب پوهنتون هاردورد در نتیجه تحقیقات دریافتند که یک سال تغذیه نوزاد با شیر مادر، خطر ابتلای مادر را به دیابت نوع دو پانزده در صد کاهش میدهد واگر تغذیه طفل از شیر مادر بیش از یک سال صورت گیرد خطر ابتلای مادر به دیابت نوع دو بیش از آن کاهش می یابد.

این تحقیقات که نتایج آن در نشریه انجمن دکتوران امریکا نشر شد نشان داده است، که تاثیر محافظتی تغذیه با شیر سینه تا پانزده سال پس از آخرین زایمان ادامه می یابد

این تحقیقات نشان میدهد، که اگر زنی دو بچه داشته باشد وهر کدام آنرا یک سال از شیر سینه خود تغذیه نماید خطر ابتلا بمرض دیابت نوع دو، در او تقریبا ۳۰ در صد کاهش می یابد.

با این حال به نظر نمی رسد زنانی که در دوره حاملگی دچار دیابت بودند، علیرغم شدت تغذیه کودک باسینه بعدا در مقابل ابتلا به دیابت نوع ۲ با خطر کمتر مواجه بوده اند. تیم محققان هاروارد در نتایج تحقیقات را که بالای ۱۵۷ هزار مادر درد و دور مطالعه جداگانه ثبت نام نمودند.

طرح استیضاح وزیر دفاع ایران بخاطر سقوط طیاره سی ۱۳۰

پنجاه نماینده مجلس ایران طرح استیضاح مصطفی محمد نجار، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح را در رابطه با سقوط اخیر طیاره اردو به هیات رئیسه مجلس داده اند.

این اولین طرح استیضاح وزرای دولت محمود احمدی نژاد در مجلس هفتم است و به گفته نورالدین پیرموذن، عضو فراکسیون اقلیت، اعلام وصول آن با مقاومت هیئت رییسه مجلس روبرو شده است.

آقای پیرموذن توضیح داده است: "چون معمولا سرنوشت تحقیق و تفحص ها در هاله‌ای از ابهام است، استیضاح را سریع ترین روش برای مشخص شدن دلایل سقوط هواپیما تشخیص دادیم" بر اساس قوانین داخلی مجلس هیات رئیسه باید بطور رسمی طرح استیضاح را در همان جلسه و یا یک جلسه پس از تقدیم، اعلام وصول کند تا طرح در دستور کار مجلس قرار گیرد. با وجود درخواست نمایندگان برای استیضاح، وزیر دفاع اعلام کرده است که وزارتخانه متبوع وی وظیفه پشتیبانی از نیروهای مسلح را برعهده دارد و امر ترابری مربوط به اردو و زیر نظر فرماندهی اردو است.

آقای محمد نجار در عین حال از تشکیل هیاتی در ستاد کل نیروهای مسلح برای بررسی علل سقوط طیاره سی ۱۳۰ اردو خبر داده و گفته است: "شناسایی مقصران این حادثه توسط قوه قضاییه صورت می‌گیرد و وزارت دفاع نقشی در این امر ندارد".

وزیر دفاع اعلام کرده تا زمانی که بررسی صورت نگرفته و کار کارشناسانه انجام نشود، نمی‌توان در مورد علت سقوط هواپیما اظهارنظر دقیق کرد.

در همین حال خبرگزاری دانشجویان ایران، ایسنا، از ارجاع دوسیه سقوط هواپیما به دادسرای نظامی خبر داده است. این خبرگزاری از قول سیدعلیرضا آوایی، رییس عمومی څارنوالی تهران، اعلام کرده که به زودی دادسرای تهران قرار عدم صلاحیت این دوسیه را صادر خواهد کرد و از آن جایی که هواپیما و افراد تحقیق شونده نیز نظامی هستند، علی القاعده بررسی این دوسیه در صلاحیت محکمه نظامی خواهد بود.

آقای آوایی گفته است که دوسیه تشکیل شده در محکمه میدان هوایی فرودگاه، اقدام مقدماتی و برای جلوگیری از وقفه در تحقیقات بوده است و پس از جلسه مشورتی مسوولان قضایی، رسیدگی به این پرونده در صلاحیت دادسرا و دوسیه نظامی تشخیص داده شده است. در حالی که بسیاری از مقام های جمهوری اسلامی اظهار نظر درباره دلایل سقوط طیاره سی ۱۳۰ اردو را منوط به بررسی و تحقیق بیشتر دانسته اند، فرمانده اردو اعلام کرده که نتایج تحقیق تا پایان این هفته مشخص خواهد شد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ایرنا، آقای احمدی نژاد گفت: "موضوع سانحه هواپیما از سوی دولت در حال پیگیری است و اگر به نتیجه قطعی برسیم، آن را اعلام می کنیم". در سانحه سقوط طیاره سی ۱۳۰ اردو، بیش از صد نفر جان خود را از دست دادند. برخی از مقام های جمهوری اسلامی در سخنرانیهای مختلف قربانیان این سانحه را "شهید" نامیده اند. با این حال شکل سانحه و نظامی نبودن شماری از سرنشینان طیاره و همچنین کشته شدن شماری از شهروندان تهرانی بعد از سقوط طیاره تردیدهایی برانگیخته است.

در مراسم ختم کشته شدگان حادثه سقوط طیاره سی ۱۳۰ حسن روحانی، رییس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، به عنوان سخنران گفته است: "از آن جا که مانور نظامی امروز به عنوان بخشی از دفاع است. کشته شدگان در راه انجام وظیفه در مانور شهید به حساب می آیند". در همین رابطه محمد حسین صفار هرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، گفته است که حجت و بینه کافی در مورد شهید بودن قربانیان موجود است و بر اساس قوانین ستاد کل نیروهای مسلح تمام قربانیان این سانحه شهید محسوب می شوند

با این حال، گزارشهای ضد و نقیضی درباره مقاومت برخی از عناصر جمهوری اسلامی برای "شهید" نخواندن جان باختگان مخابره شده است.

روزنامه شرق نوشته است که رئیس بنیاد شهید برای جلوگیری از خاکسپاری شهدای سانحه هوایی در قطعه شهدا دستور اکید داده و روزنامه ایران خبر داده است که به دستور رییس بنیاد شهید اصفهان از خاکسپاری کشته شدگان سانحه اخیر در قطعه شهدا و دادن خدمات حقوقی به آنها خودداری شده است

په ننګرهار کې...

دننګرهار دامنیی قوماندان ویاند سمونوال سید غفور وویل پرون یوه بچه د تورخم نه جلال آباد په طرف یو تانکر را روان و دثمر خیلو تلاشی نه وړاندې دسرخ دیوال په ساحه کې دریور خپله تانکر ودراوه او د ثمر خیلو دتلاشی پوستی ته یې راپور وکړ چې په تانکر کې چا ماین ایښی دی.

وروستی له دې د ثمر خیلو دتلاشی موظفینو د جلال آباد تورخم لاره دترافیکو پرمخ وتړله او مورګنی فنی کسان دماین د شنډولو لپاره ولیږل تر څو ماین شنډ کړی خو ماین مخکې له شنډیدو څخه انفجار وکړ او تانکر اور واخیست.

نوموړی وویل چې دپیښې په هکله دوه تنه نیول شوی او دپیښې په هکله زیاتو پلټنو ته ضرورت دی چې دا کار دچا لخوا شوی پداسې حال کې چې د تورخم - جلال آباد لاره دبیا رغانی لاندې ده او دبمی چاودنو پیښې پکې زیاتې شوی دی او دجلال آباد استوګنو مقاماتو څخه غوښتنې چې دلارې دبیا رغاونی چارې دی ګړندی شي.

ادعای سخنگوی...

ولسوالی غورک ولایت کندهار را همراه با محافظین اش در مربوطات سنگین ولایت هلمند در یک کمین بقتل رسانیده اند اما محمد کریم معاون قوماندان امنیه ولسوالی غورک در تماس با رادیو ازادی این خبر را مبنی بر کشته شدن خودش و محافظین اش رد نموده و در رابطه با کشته شدن دوتن از طالبان و زخمی شدن یکتن از محافظین اش در درگیری گفت ما از طرف ولسوالی سنگین به طرف هلمند در حرکت بودیم که از یک موتر سراچه بالای ما حمله صورت گرفت که در نتیجه حمله متقابل دو تن طالب کشته و یک نفر ما زخمی شد قابل ذکر است که حملات مخالفین دولت بخصوص در صفحات جنوب غرب کشور در این اواخر افزایش یافته است که این وضعیت باعث ایجاد نگرانی ها برای باشندگان این ولایت شده است

کمك به صندوق...

این بخش ها شامل فراهم اوری معیشت بدیل، اعمار موسسات، از بین بردن کشت خشخاش و معالجه اشخاص معتاد به مواد مخدر میباشد این برنامه از سوی اداره توسعه سازمان ملل متحد تنظیم میشود کمسیون اروپا از سال 2002 میلادی به اینسو حدود دو صد میلیون دالر را برای پروسه های این اداره کمک کرده است بر اساس اماری که اخیرا از سوی اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد و وزارت مبارزه با مخدر منتشر شد حدود یک میلیون افغان مبتلا به اعتیاد با مواد مخدر هستند.

په ګردیز کې د پاکو...

دا یوه امریکایی کمپنی ده چې داوبو رسولو تعمیراتی او یو شمیر نورو کارونو په برخه کې دنړۍ په ډیرو هیوادونو کې فعالیت کوی دیکتیا والی حکیم تنی وال پژواك خبری آژانس ته دامریکا دمتحد آیالاتو له مرستې څخه په مننه وبلی چې USAID ورسره دیو شمیر ولسوالیو د ودانیو د جوړولو ژمنه هم کړې ده وویل چې له دې پروژې څخه په ګردیز کې نوی جوړیدونکی بنار ګټه نشی اخستلای او زیاته یې کړه چې دبنار جوړولو وزارت ته یې ویلی څو دنوی شار داوبو غم هم وخوري.

تقرر والی جدید...

در یک اعلامیه که از سوی دفتر مطبوعات ریاست جمهوری کشور دیروز منتشر گردید ضمن خبر تقرر والی جدید هلمند امده است که امیر محمد خان بحیث معاون والی این ولایت بکار گماشته شده است شیر محمد اخند زاده والی سابق ولایت هلمند از جمله سی و چهار عضو است که از سوی حامد کرزی رئیس جمهور کشور به مشرانو جرگه منصوب شده است.

تلاش برای مهار شعله های انفجار انبار سوخت در لندن

ماموران آتش نشانی بریتانیا در تلاش هستند تا شعله های آتشی را که در اثر انفجار روز یکشنبه (۱۱ دسامبر)، در یک انبار سوخت در شمال لندن هنوز سر به آسمان می زند، مهار کنند.

این حادثه در یک انبار سوخت در نزدیکی شهر "همل همستد" واقع در ۴۰ کیلومتری شمال لندن رخ داد.

بر اساس گزارشها در این حادثه ۲۴ نفر زخمی شده اند که حال دو نفر آنها وخیم گزارش شده است. پولیس گفته است که این رشته انفجارها صرفا یک حادثه بوده است. مقامات آتش نشانی گفته اند که سعی دارند با ایجاد یک پوشش عظیم از کف شعله های آتش را خفه و مهار کنند. همین مقامات گفته اند که آنها در نظر دارند از ۲۵۰ هزار لیتر کف که با ۲۵ هزار لیتر آب در دقیقه مخلوط می شود برای مهار شعله ها، استفاده کنند. در همین حال بر اساس گزارشها از مجموع بیش از ۲۰ مخزن سوخت در انبار حادثه دیده ۷ عدد آنها آسیب ندیده است. هریک از تانکرها دست کم ۳ میلیون گالن سوخت در خود جای داده است. در حدود ۲۰۰ نفر از مردم منطقه مجبور به ترک خانه های خود شدند که در اثر شدت انفجارها آسیب دیده است. تعداد زیادی از مردم منطقه گفتند در ساعات اولیه بامداد روز یکشنبه با صدای انفجارهایی که فضا را مملو از آتش و دود کرده بود، از خواب بیدار شدند.

از سوی دیگر ۷۰ مدرسه در منطقه نیز بسته اعلام شده است

ERADA Daily

ارداده

زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com

قیمت یك شماره ۳ افغانی